

kelig, at man er i sin gode Ret, naar man benægter dette, og at det paaligger dem, der paaftaae det Modfatte, at føre Bevist. Det skulde da være, at Forslagsstilleren vil skyde sig ind under den almindelige Sætning, han har opstillet (Betænkningen Sp. 336), „at i en Kirke kan det ikke findes nogen virkelig Modfatning mellem Geistlighed og Lægstand“. Derfor Meningen heraf er, at der maa være en Grundeenhed i enhver Kirke imellem Geistlighed og Lægstand, da er denne Mening jo ganske rigtig, men den vilde da være meget ucorrect udtrykt; men, at der kan findes mangen Modfatning imellem Geistlighed og Lægstand, behøver vel ikke at siges, navnlig netop om Punkter, som angaae Kirkestyrelse og Forsætning, hvor, som jeg ellers har bemærket, Geistlighedens og Menighedens Interesse ingentunde altid falder sammen. — Vi finde os saaledes reducerede til det Dnske, der foreligger, som er udgaaet fra Landemoderne. Men nu er det at mærke, og jeg vil bede Thinget at lægge Mærke dertil, at disse Landemodstemmer ingentunde gaae ud paa, at Forsætningsagen skal stilles i Bero, skal hvile. De have vistnok erklæret sig bestemt imod de foreslagte Forslag og vel ogsaa imod ethvert Forslag, der gik ud fra det samme Princip, nemlig at Kirkeraadet skulde bestaae af et lige Antal af Geistlige og Verdslige; men Landemoderne have ingentunde erklæret sig saaledes tilfredse med det Nuværende, at de ikke have andraget paa idetmindste eet Fremstid: en Tilsikring af den paaftaaede Ret for Landemoderne til at gjælde som kirkelige Organer — og endvidere andraget paa en Udvidelse af Landemoderne, tildeels ogsaa paa bispelige Conferencer. Netop i den Landemodsbetænkning, der er udgaaet fra Byens Stifte, og hvori altsaa den ærede Forslagsstiller selv har taget Deel, hedder det: at „det er i høj Grad fornødent, at det i den nærmeste Fremtid foranstaltes Noget til at forberede en Forsætning for Folketirken og til at sikre og styrke dens Samfundsorden.“ Om den Retning, hvori dette Forslag gaaer, skal jeg ikke her tale, men Saameget er vist, at Landemodernes Dnske ikke gaaer imod enhver Kirkeforsætning, men vel imod en Kirkeforsætning efter det Princip, i den Land, som

er Grundlaget for de fremlagte Forslag. Saaledes altsaa forholder det sig med dette saa stærkt paaberaabte Dnske, at det nemlig er en Urimelighed her at tænke paa et Dnske, der skulde fremgaae fra Lægstanden, fra Menighederne rundt om i Landet, at der ikke foreligger noget Dnske, som man kan kalde et almindeligt Geistligheds-Dnske, at der vel foreligger et Dnske fra Landemoderne, men som ikke egentlig gaaer ud paa at blive staaende, at standse uden nogen Bevægelse, men meget mere paa at fremme en ny Bevægelse af Kirkeforsætningsagen, men vistnok i en ganske anden Retning end den, hvori Forslaget stiler. Skulde der være Spørgsmaal om et Dnske, der skulde kunne gjælde som en virkelig Grund for den lovgivende Virksomhed, da maatte det, mener jeg, være et Dnske, fremgaaet af en Synode, bestaaende af Geistlige og Ikke-Geistlige. Dermed ville vi altsaa blive kastede tilbage paa det Punkt, hvorpaa vi stode i Aaret 1848. Men der maa dog komme en Tid, hvor man har faaet nok af at høre og spørge sig for, at indhente Betænkninger og Erklæringer; der maa dog komme en Tid, hvor baade Regjering og Rigsdag komme paa det Nene med, hvad man egentlig vil, og hvor man da ogsaa alvorlig vil, hvad man veed og erkjender for at være det Rette.

Den anden Hovedbetragtning, hvorpaa Forslagsstilleren støttede sin foreslaaede Afvisning af Forslaget, er udtrykt i Betænkningen, Sp. 338 i det Spørgsmaal: „Har den danske Folkekirke den fornødne indre Sandhed og Livskraft til at bære en kirkelig Organisation?“ Det er et figurligt Udtryk, som netop i denne Sag oftere er blevet brugt; der er noget Mystisk ved Udtrykket; man veed ikke ret, hvorledes man skal forstaae disse Ord: „Kraft til at bære en kirkelig Organisation.“ Meningen maa vel være, om der i Folkekirken er de fornødne Midler, de fornødne Kræfter, til at kunne danne et Kirkeraad, der paa en tilfredsstillende Maade nogenlunde skal kunne røgte det Hverv at medvirke ved Lovgivningsarbejder. Naar man da i denne Betragtning omtviler eller benægter, at der i Folkekirken skal være Sandhed og Livskraft til at bære en kirkelig Organisation, da tæn-